

Ander ekzekutivo

1. O akanutno elavluaçãqo raporto kerel referirã k-o jekhtuno testo vaş i evaluaçã le **POCU anΘ-o domenio le texnikane asistencie aj si phendino palal o kontrakto Raporto vaş i evaluaçã intermedãro POCU, khetanesΘe le datenqe seturã vi metadaturã. Kadava si** strukturime p-o trin teme sar i tipologie vaş le finançime intervençie kaΘar le specifiko obiektivurã (OS) le Aksaqe 7 Asistenta Texnikani anΘar o POCU 2014-2020.

2. Palal o Plano vaş i Evaluaçie POCU, i akanutni evaluaçie si jekh evaluaçã le tiposqo "MESO" k-o nivelo le programosqo¹. O Plano vaş i evaluaçie dikhel ka savi Prioritarã Aksa POCU te avel evalujme makarã jeh drom p-o parkurso le implementaçãqi vaxt, sar si laqi kontribuçie k-o specifiko obiektivurã, tha' vi anΘar i perspectiva le avere efakturãnqi kerdine, mangline sai bi mangline. I Evaluaçie lãs vi le analize k-o nivelo le projekturãnqo, lelindoj sa kadã o nivelo micro vaş i analiza anΘar le kazurãnqe sikavimata save le metodurã vi specifiko texnici.

3. O skopo le evaluaçãqe teste si te lokhãrel jekh manazemento informime le Operacionalo Programo Kapital Uman 2014-2020 vi i adoptaçie le deçizie p-i bazã le dovedurãnqi.

4. O testo vaş i evaluaçie kerel o obiekto le kadale raportosqo vaş i evaluaçã dikhel jekh şukar analize le gradosqo vaş o astaripen le obiektivurãnqo stabilime k-o nivelo le 7-ne Aksako Texnikani Asistençia anΘ-o POCU, k-o thanutno nivelo, sektorialo vi le gruposqo çinta

(dikhindoj le domenurã astarde), raportime k-o specifiko obiektivurã, paş le impaktosqi identifikaçie vaş le finançime intervençie zi akana, sar si o leldipen kodole rigaqo kaΘar kadale progreso k-aj sino kerdino maj eksklusivo kadale astarinde intervençie anΘar o POCU.

5. Le intervençie evalujme k-o nivelo kadale testosqo vaş i evaluaçie, finançime anΘar o POCU 2014-2020 7-ne Aksa Texnikani Asistençie, sas grupime anΘ-o trin **(3) teme vaş i evaluaçie (TE)** k-aj das len kathe maj tele aj keren kontribuçie **k-o trinto Specifiko Obiektivurã (OS)**

k-aj sine kadale Aksaqe:

- **I 1-ni Tema: I Evaluaçã le kontribuçie le POCU k-o laçharãpen le kapaçitetaqi AM vi OI le POCU te zestionisarel vi te implementisarel eficiento vi efikaçe o programo operaçionalo (I Aria le astarimasqo – obiekto specifiko 7.1: O Laçhãripen le kapaçiteΘa le AM vi OI le POCU te zestionisarel vi te implementisarel eficiento vi efikaçe o programo operaçionalo)**
- **I 2-to Tema: I Evaluaçã le kontribuçie le POCU k-o laçharãpen le kapaçitetaqi AM vi OI le POCU vaş i kapaçiteΘa le benefiçãro le POCU te implementisarel eficiento vi efikaçe projekturã le tiposqe FSE (I Aria le astarimasqo– specifiko obiekto 7.2 O laçharãpen le kapaçitetaqi le benefiçãro POCU te implementisarel eficiento vi efikaçe projekturã le tiposqe FSE)**
- **I 3-to Tema : I Evaluaçã le kontribuçie le POCU k-o barãripen le gradosqo vaş i informaçie le benefiçãro vi potençãlo benefiçãro POCU dikhindoj le aktiviteta k-aj aşti te aven impelementime le vazdimaçã FSE (I Aria le astarimasqo: specifiko obiekto 7.3 O barãripen le gradosqo vaş i informaçie le benefiçãro vi potençãlo benefiçãro POCU dikhindoj le aktiviteta k-aj aşti te aven o obiekto FSE, i valorizaçie vi implementaçie vaş e laçhe butã vi iniçãtive anΘ-o domenioFSE)**

6. Sar si anΘ- o Butãnqo Lil si dikhinde 7 evaluaçãqe puçhimata save temaqe tha' vi maj duj suplimentarã vaş le 1-ne Tema:

- *PE1: Savo si o dikhindo progreso anΘ-e le mangle thana (e thana maj çira aj maj but barãrãrde) vi le dikhinde grupurã phandine le laçhãrimasΘar vaş i kapaçiteta le benefiçãro POCU te implementisaren le projekturã FSE eficiento vi efikaçe?*
- *PE2: AnΘ-i savi mãsurã o dikhindo progreso si palal o POCU?*
- *PE3: AnΘ-i savi mãsurã si vi aver efakturã bi mangle, pozitivurã aj negativurã?*
- *PE4: AnΘ-i savi mãsurã o efekto si opral le arie aj le dikhinde grupurã vaş le intervençie?*

¹ AnΘ-i Rumunia sine kerde duj tipurã vaş i evaluarã aj jekh le tiposΘar makro k-o nivelo le Akordo le Parteneriato vi aver k-o nivelo save PO (MESO), kontinujsarel kadã i abordarã le evaluaçie aferento le kadrosqe finançiaro preçedento

- PE5: AnΘ-i savi mäsürä si le durabilo efekturä anΘ-i jekh maj lungu vaxt?
- PE6: Save mekanismurä lokhärde/ pharärde le efekturä? Save sine le klidine karakteristiko kadale mekanismuränqe?
- PE7: Dakä vi anΘ-i savi mäsürä le butä ästi te avenas maj šukar kerde ?

7. I 1-ni Tema vaš le OS 7.1 si la o šerutno pučhipen vaš i evaluacie dendi le kapaçitetaqi AM vi OI vi maj but duj puçhimata vaš i evaluacie suplimentaro dendine le gradosqo vaš i efikaçiteta le mekanismurenqi vaš i koordonarä le politike vaš i inkluziune soçälo dendine le rromenqe, respectivo le gradosqo vaš i efikaçiteta le kerdine aktivitatea kerdine le administraturänΘar vaš le globalo skeme vaš le granturä POCU vi le administratorä vaš le aferento skeme vaš le finançäro instrumenturä:

- PE1: Savo si o dikhindo progreso k-aj i kapaçiteta AM vi OI POCU te zestionisaren vi te implementisaren eficiento vi efikaçe PO?
- PE2: Savo si o grado vaš i efikaçiteta le mekanismuränqo vaš i koordonarä le politike vaš i soçälo inkluziune dendini le rromenqe?
- PE3: Savo si o grado vaš i efikaçiteta le kerdine butänqo: le AdministratoränΘar vaš le globalo skeme vaš le granturä le POCU? Le Administratorä le aferento skeme vaš le finançäro instrumento.

I METODOLOGIA VAŠ I EVALUAÇIE

8. O Proceso vaš i evaluacie astardäs pes jekhe kombinaçie vaš le godisarde koncepturä k-o nivelo save evaluacie vi läš jekh inkerdi abordarä k-aste asigurisarel vi o prinçipo le triangulaçie, vi o kifipen le datenqo vi suficiento informaçie vaš le analize le evaluacie. P-o drom le evaluacie sas dindini jekh bari importançie vaš le kontekstosqe faktorä tha' vi le modosqo k-aj astaren pes/paruven pes le kauzalo phandimata vi le kerdimasqe mekanisme vaš le rezultaturä.

9. Le Metodurä vi le instrumenturä vaš i evaluacie godisarde vi efectivo thovdine anΘ-o proçeso vaš i evaluacie adine: o dokumentaro rodipen, procesarä vi i statistiko analize vaš le širo le datenqo, interviurä k-o nivelo le sistemasqo, tha' vi k-o nivelo le beneficiäro vaš i finançarä, o panelo le expertonqo vi jekh fokus naçionalo grupo, sar instrumenturä vaš i analize vi validaçie vaš le konstarä vi le konkluzie, 9 studie le kazuränqo, 3 sondaže vaš le opinie, i analiza le factoränqo anΘar i influençie anΘ-o mekanismo le kerdimasqo vaš le rezultaturä vi avere efekturä, grafiko reprezentärä vaš o dikhipenle pentru datenqo.

10. I evualime vaxt si i vaxt i implementaçie vaš o Operaçionalo Programo Manușesqo Kapital (POCU) kaΘar o astaripen ži k-o 31.12.2020. I Evaluacie kerdäs pes anΘ-o timpo martia 2021-augusto 2021.

LE TIKNÄRIMATA VAŠ I METODOLOGIE

Le prinçipalo tiknärimata metodologiko sas kerdine le tikne gradosΘar vaš i disponibiliteta le interesime rigenΘar (**AM și OI**) palal jekh baro grado pherimasqo, tha' vi palal i paralelo derulaçie le butenqe teste vaš i evaluacie. Kadava tiknäripen sas inkerdi vi le pharimasΘar vaš o keripen le interviuränqo tha' vi anΘ-i tikni participaçie k-o vareso sondaže. Aver tiknäripen sas anΘ-i **bi disponibiliteta le datenqi vaš le çinte grupurä** (beneficiäro vi le potençälo beneficiäro) te keren o sondažo vaš i opinie dikhindi maškar le teme le evaluacie 2to vi 3to. Kadava tiknäripen sas kompensime kaΘar i utilizaçie le datenqi anΘar Euro barometro vaxtune (EB) vi dinde (Flash/FEB). Sa kadä, aver metodologiko aspekto importante inkerindo anΘar o maškar le POCU, palal le informaçie dinde le AM POCU, issindoj o fapto ke çí maj si anΘ-i implementaçie vaš le projekturä POCU (Akse 1-7) finançime anΘar le skeme vaš o globalo granto vaj aferento skeme le finançäro instrumentaränqe, o puçhipen vaš i evaluacie o gin 3-to "Savo sas o grado vaš i efikaçiteta le aktivitatentqi kerdine le: *AdministratoriänΘar vaš le globalo skeme le grantonqe le POCU? AdministratoriänΘar vaš le skeme aferento vaš le finançäro instrumenturä ?*" çí maj kerdäs o obiekto vaš le analize vaš i ekipe le evaluaçäqe.

GENERALO ASPECTURÄ DIKHINDOJ LE EVALUJME INTERVENÇIE

11. Dikhindoj i asiguraçie jekhe koerento kadro vi unitaro vaš o zanglipen le responsabilo instituçie le gestiunä le Soçälo Fondo Evropeano anΘ-i vaxt 2014-2020, i **Aksa 7ni le Texnikani Asistençä kaΘar o POCU** uçharel save nevoje vaš i finançarä vaš i laçi implementarä le Operaçionalo Programo Manușesqo Kapital. AnΘ-o kadava senso i aksa Texnikani Asistençä le POCU kerel buti anΘ-i komplementariteta le Operaçionalo Programo Kapaçiteta

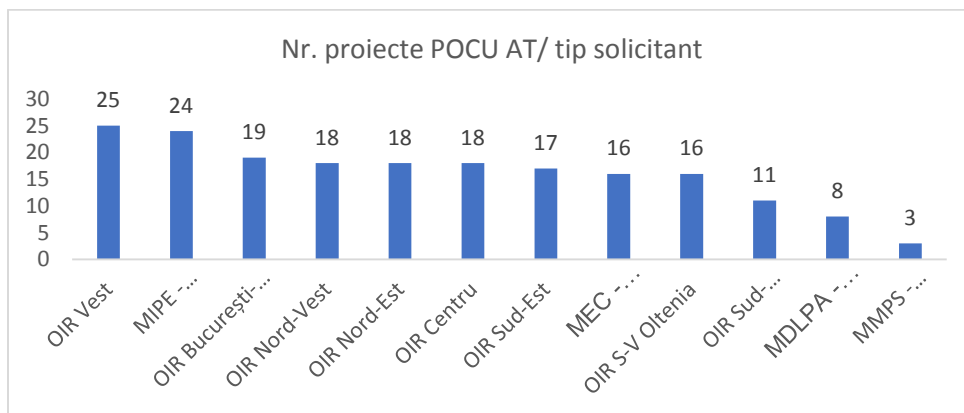
Administrativo vi Operaționalo Programo Texnikani Asistență sar dikhel le procedurălo la chărimata, respectivo o issipen jekhe korkone salarizație grile le personalosqi implikime anθ-o manazemento vi kontrolo FESI, o issipen jekhe savenqe kriterie vaș i rekrutară le personalosqi etc.

12. Le Prioritaro Aksa Texnikani Asistență si **jekh korkorro apelo vaș le projektură** (POCU/155/7/4/ aferento Operațiune Obiectivo kompozit OS AT POCU k-aj u charel save trin speçifiko obiectivură OS 7.1/7.2/7.3)), issindoj sa anθ-o butipen, sar palal o keripen ke si le zanglipen thovdimos zi k-o bitiripen le fondurānqo vaj zi k-o tīmpo o phandimasqo vaș o programo operaționalo².

13. Mașkar kadava apelo, zi k-i data vaș i referinție le evaluație, respectivo 30.12.2020, sas kontraktime 196 projektură k-aj lenqe date sas kidine anθ-i jekhe kompozito obiectivo aferento save le trinenqe speçifiko obiectivură astarde le Teme vaș i de Evaluație. Anθ-e le maj angle sekçiune i ekipe vaș i evaluație kerdās jekh maj aprofundime kadale projekturānqo portofolio, inclusiv kaθar o dikhipen vaș le indikatorură thovdine vaș o kerdipen, k-aj te dikhel pes le projektură k-aj aști te aven dendine vi aver rigaθe le speçifiko obiectivură ingerde anθ-i evaluație.

14. Anθar o dikhipen vaș i distribuție le ginesqi vaș le projektură palal le tipură le beneficiāro aloriarde le Aksa 7ni, kerel pes konstatație kā le maj but projektură si implementime k-o nivelu le OI-ură (142 projektură) jekhe ekilibrike distribuție vi MIPE (24 projektură), palal lenθe aver struktură (MDLPA, MMPS, MEC).

1ni Figura. O gin le projektură POCU AT p-o tipo soliçitanto (i situație k-i data le 31 decembro 2020)

I Sursa: Analize le ekipaqi vaș i evaluație p-i baza le datenqi POCU

15. OS 7.1 sas la sar obiectivo o la chăripen vaș i kapaçiteta AM vi OI le POCU te zestionisarel vi implementisarel anθ-o efiçiento modo aj efiçace o programo operaționalo, aj sar azukerdo impakto **jekh bari rata vaș o naxhlipen le FSE** anθ-i Rumunia. I dendini asistenție anθ-o OS 7.1 si la finançāro vazdipen vaș le administrativo/logistiko pokimata le AM vi OI POCU, vaș le pokimata le keltujeli lesqe personalo vi kontraktualo, i finançarā vareso projektură le texnikano andripen (misalāqe o andripen le datenqo anθ-o SMIS, keripen le vizite k-o than, kontraktarā vaș le projektură etc) i finançarā vareso projekturānqo vaș i formarā le personalosqi AM, OI vi le membrā le CM POCU, i finançarā vareso projekturānqo vaș o vazdipen le Naçionalo Punkto vaș o Kontakto le Romenqo, tha' vi jekh projekto vaș i evaluație k-o nivelu le programosqo.

16. O obiectivo speçifiko 7.2 sas les sar obiectivo o la chăripen vaș i kapaçiteta le **benefiçāro POCU te implementisarel anθ-o efiçiento modo aj efiçace projektură le tiposqe FSE** k-aj dikhel pes vi anθ-o modo k-aj kerel pes o azukerdo rezultato, k-aj si i zurali kapaçiteta le **benefiçāro POCU te implementisarel projektură le tiposqe FSE.**

17. OS 7.3 sas les sar **obiectivo speçifiko** o barāripen le gradosqo vaș i informarā le beneficiāro vi potençālo beneficiāro POCU dikhindoj le aktiviteta k-aj aști te keren o obiectivo FSE vi i valorizarā vi implementarā le la che

² Konformo le Gido Solicitanto kondiție Speçifiko AP7 AT POCU

butănoqo vi inițătive anΘ-o domenio FSE³ le prințipalo **azukerde rezultatură si o baro informime grado** le beneficiăro vi potențălo beneficiăro dikhindoj le oportuniteta POCU vi le posibiliteta vaș o akceso k-o fondură FSE, aj vi o barăripen le nivelosqo vaș o godăripen dikhindoj le projektură kofinanțime le UE kaΘar 46% anΘ-o 2013 k-o 60% anΘ-o 2023.

LE KONKLUZIE VI REKOMANDAȚIE VAȘ I EVALUAȚIE

Le konkluzie dikhindoj le intervenție anΘ-o domenio le texnikane asistență (OS 7.1/7.2./7.3)

18. I Evoluție vaș i kapațiteta AM vi OI POCU anΘ-i vaxt 2014-2020, analizime sa anΘar o dikhipe le kerdine rezultate dikhindoj i efiçiento vi efikaçe implementară le programosqi, vi anΘar o dikhipe le elementrănoqo vaș i kapațiteta struktură, manușenqe resurse, sistemură vi instrumentură, laçhărdăș pes maj šukar anΘ-i vaxt 2007-2013.

19. OS 7.1 sas les jekh importanto kontribuție k-o barăripen vaș i kapațiteta AM vi OI POCU, lăș pes maj zuralo i disponibilo finançară sar anΘ-i vaxt POSDRU, ama similaro le țimposqo POSDRU, i finançară OS 7.1 reușil te mulçumisarel p-o jekh rig le nevoje le sistemasqe vaș i implementară POCU. O barăripen vaș i kapațiteta AM vi OI kerdăș pes anΘ-e jekh maj importanto măsură vi avere factorănoqar, avral i intervenție OS 7.1, e spețialo le eksperienție kidine anΘar i stabiliteta p-o posto le butănoqe manușenqi vi le faktoră vaș i konduçeră k-o nivelo le Intermediaro Organisme. Le finanțime intervenție vazdine äl maj but i funkçonară AM vi OI vaș o keripe le kurento butănoqo vi maj çiro o barăripen vaș i kadalenqi kapațiteta anΘ-o strikto senso sar si o barăripen le personalosqe kompetenție, o barăripen le sistemongi, i simplifikație vaș le procedurie etc. Sa kadă, OS 7.1 kerdăș kontribuție numaj k-i finançară vaș le kostură logistiko vaș o kerdipe le kidimatenqo CM POCU, tha' na vi k-o barăripen le membronqe kompetençe kadale organismosqe. Sar si i kontribuție k-o barăripen vaș i kapațiteta Le Naçionalo Punkto vaș o Kontakto Rromenqo, i finançaria dendini anΘ-o mașkar OS 7.1 kerdăș kontribuție k-o agoripe le kondiție thovdine le Rumunăqe dikhindoj o issipe jekhe naçionalo Strategie vaș o ingeripe le manușenqe rumună anΘar i rromani minoriteta.

20. Le prințipalo faktoră le negativo influenție opral o progreso vaș i implementară POCU vi opral i kapațiteta AM vi OI te implementisarel efiçiento vi efikaçe o programo sas prințipalo phandine: le difikulteta kerdine le neve gradosΘar vareso intervenție, bi sufiçienta kapațiteta kaΘar o dikimasqo punkto vaș o volumo le manușenqe resurse k-aj beștăș k-o nivelo AM vi OI POCU; o çuçipe le apelurănoqo vaș o zanglo thovdipe aferento AP 1-AP 6; o sistemo p-o zinzardo le programosqe indikatorură, tha' vi o sistemo vaș i monitorizară le projekturănoqo bazime p-o pokimata, çí p-o rezultatură.

21. Kerindoj analize vaș i kapațiteta le beneficiăro vi potențălo beneficiăro anΘar o dikhipe le andine rezultaturănoqo dikhindoj i implementară efiçiento vi efikaçe vaș le projektură le tiposqe FSE, aști te avel konkluziome jekh barăripen kadale kapațitetaqi anΘ-i vaxt le programaçăqo 2014-2020, tha' vi raportime k-i vaxt le anglal programarăqo, 2007-2013. Sa kadă dikhel le finanțime intervenție OS 7.2 çí si klaro evidençe dikhindoj k-o speçifiko projektură k-aj keren buti numaj kadale obiekativuresqe, tha' kerdăș pes konstatație ke save aktiviteta k-aj dikhen le beneficiăro direkto si len jekh pozitivu impakto vazdino opral i kaliteta le projekturănoqo k-aj sine anΘ-i implementație vi, impliçito, opral le çinte vi obiekтивură POCU – inclusiv opral o nakhelindo grado k-o nivelo le projekturănoqo.

22. AnΘar o dikhipe le progresosqo k-aj dikhel o barăripen le gradosqo vaș o godăripen anΘ-o širo le beneficiăro vi potențălo beneficiăro le POCU, le finanțime aktiviteta kaΘar o OS 7.3 sas efiçiento: +10% notorieteta vaș le investiție anΘar le evropeno fondură vaș o barăripen le trajosqi kaliteta k-o nivelo le populație, +9% pakiv anΘ-o UE k-o nivelo le populație raportime k-i evropenă medie. O grado diklo le informație vaș le beneficiăro vi potențălo beneficiăro si baro (pașal o 8,5 punktură anΘar 10 posibilo) bi te aven le thanesqe diferençe semnificativo vi anΘ-e le kondiție vaș i utilizară le 11,5% anΘar i alocară vaș i strategia vaș le komunikară POCU çí k-i vaxt le referençăqo vaș i evaluară.

23. Le efetură azukerde k- nivelo le beneficiăro vi potențălo beneficiăro si kerdine indirecto le akçionănoqar kerdine k-o nivelo POCU, kadala bi issindoj çinta grupo direkto le projekturănoqo finanțime kaΘar i aksa Texnikani Asistență. Sar misalăqe, o saito POCU vi i platforma MySMIS (le duj finanțime avere sursenΘar) ingerde k-o barăripen le

³ | Versiună aprobime le Programosqi Operaçionalo kapital Uman-14 dec. 2020

nivelosqo vaş i aprećieră le kalitetaqi vaş i komunikaćie POCU anŃ-o raporto le POSDRU ama, o karaktero ćentralizime institućionalo inkerdăş jekh řiro le probleme vaş i komunikaćie sar avel o ćućipen le unitaro tratară vaş o mesažo, coordonară bisufićeinto anŃ-o maşkar vi le thana vi le vareso aźende vaş i komunikaćie.

REKOMANDARĂ DIKHINDOJ LE INTERVENȚIE ANŢ-O DOMENIO LE TEXNIKANE ASISTENȚĂ

Rekomandară vaş i vaxt le programaçăqi 2014 -2020 vi le programaçăqi vaxt 2021 - 2027

24. Si neçesaro ka vi i Autoriteta le Manazementosqi vi le Organismură Intermediaro te avel len benefiçio vaş i finançară kaŢar i aksa le asistençă texniko bi te keren mangimata vaş i finançară, save anŢar kadala instituçie issindoj len buzetură vaş i texnikani asistençă thovdine sar sume forfetară palal o volumo godisardo vaş i aktivitatea.

25. Sa kadă o Punkto Naçionalo vaş o Kontakto le Rromenqo kerel pes i rekomandară vaş i finançară le studie anŢar i aksa le asistençă texniko le POCU dikhindoj le efektură le kerdine akçiuonenqe kaŢar kadă instituçie.

Rekomandară vaş i vaxt le programaçăqi 2021 - 2027

26. O Programo Operaçionalo Edukaçie vi Okupară vi o Programo Operaçionalo Inkluziune vi Demnitate Soçialo kam trebul te lel pesqe jekh gin tiko vaş le obiekтивură speçifiko vi indikatoră (sar misalăqe 10-12 obiekтивură speçifiko, 10-15 indikatoră le rezultatosqe vi te finançisaren äl maj bai rig le intervençie mature, projektime p-i baza vareso politike klaro, adresime jekhe kadrosqe instituçionalo laçhardo te implementisarel len.

27. Le avutne programură operaçionalo Edukaçie vi Okupară, respectivo i Inkluziună vi Demnitate Soçialo kam trebul te anglal dikhen kadalen:

- Jekh planifikară but-berşutni le implementarăqi programosqi (preferabilo savi vaxt le programarăqi) k-aj te anglal dikhel berşutne çinte dikhindoj le vale vaş le ingerde projektură, le vale kontraktive, le vale le kerdine pokimata;
- I monitorizară le progresosqi finançaro le programosqo dikhindoj o plano but-berşutno thovdino/astardo, i identifikară vi i zestionară le riskurănqo vi i identifikară le măsurănqo vaş i korekçie neçesaro ;
- I utilizară le sistemosqi vaş o zanglo thovdipen vaş i maçoritete le apelurănqo vaş le projektură;
- Jekh çinta le 100% vaş o indikator i dikhindoj i nakhipen le fondurănqo FSE;
- O tiknăripen le administrativo mangimatenqo kaŢar o nakhipen anŢar o sistemo vaş i monitorizară bazime p-o rezultatură, issindoj anŢ-i konkordançă le măsurança vaş i simplifikară linde le KomisăŢar Evropena vaş i vaxt 2021-2027⁴.

28. Jekhe maj laçi zestionară vaş le resurse umane, le avutne programură operaçionalo Edukaçie vi Okupară, respectivo Inkluziune vi Demnitate Soçialo kam trebul te anglal dikhel vi jekh planifikară but-berşutni (preferabilo sasti vaxt programaçăqi, le berşutne aktualizaçie palal i evoluçie le implementaçăqi) le neçeraro le resurse umane nivelo AM vi OI ama vi i dimensionară adekvime le ginesqo vaş le neçesaro postură k-o nivelo AM vi OI palal kadă planifikară. Sa kadă, kerel pes i rekomandaçie vaş o pale dikhipen le deçizie vaş o inkeripen anŢar i organigrama OI le funkçie aferento le manazementosqe kaŢar i mediano linie(le bare äl butănqe, äl bare le birourănqe) anŢar o pal ingeripen kadale thanenqo.

29. Si neçesaro jekh paln vaş i utilizară le texnikane asistençăqi (le implikară save interesime faktorurăkaŢar i Autoriteta le Manazementosqi vi le Organismură Intermediaro anŢ-o proceso vaş i de planificară) k-aj te anglal dikhel maj but aktivitatea andine le barărimasqe vaş i kapaçiteta le Autoritetaqi le Manazementosqi vi Organismură Intermediaro, maj dur le finançară le rutino aktivitateaqi kadale instituçie, k-aj te dikhen o barăripen le personalosqe kompetençe (formară, coaching, paruvimos le eksperiençe etc.), i simplifikară le interno sistemonqi vi le procedurănqi, o nevipen k-o nielo le sistemonqo vaş o manazemento etc.

30. AnŢ-o dikhipen le Monitorizarăqo Komiteto le POCU vi le avutne programosqo operaçional, kerel pes i rekomandaçie p-ojekh rig o barăripen le kapaçitetaqo vaş le membrură kadale organismosqo, le implikarăqo vi le kolaboraçăqo maşkar le membrură anŢar le formarăqe aktivitatea/ paruvimos le eksperiençe,

⁴ Măsură nr 31, 43, 44 anŢar *SIMPLIFICATION HANDBOOK: 80 simplification measures in cohesion policy 2021-2027* (European Commission, Regional and Urban Policy).

analize/dezbateră/grupură le butăqe ama vi i eficientizară le kidimatenqo anΘar le prezentară maj sintetiko, jekhe akçesibilo formato le membrurănqo vi observatoră CM POCU, pherdine le dezbatereă, rekomadaçie (vareso kidimata aști te avel len nevoja jekhe maj bare tîmposΘar).

31. Astarindoj anΘ-o dikhîpen o prinçipo le desçentralizarăqo vi astarindoj konto le strukturăΘar le makro-reziune ekonomiko le Rumunăqe, kerel pes i rekomandaçie ka le Organismură Intermediare Reziunalo te avel len maj but reponsabiliteta vi autoriteta k-o nivelo rezionalo, le çîntaça te aresen Autoritete le Manazementosqe k-o nivelo rezionalo anΘ-i vaxt le programaçăqo palal o 2027.

32. AnΘar o dikhîpen o laçhăripen le kapaçitetaqo kerel pes i rekomandaçie le zalanglimasqe vi intensifikară le măsurănqi vaș o vazdîpen le benefiçărănqo anΘar jekh mikso le metodurănqo k-aj te avel les k-i baza vi jekh sistemo formalo vaș i instruiră (sesiună le instruiră anΘ-o klasiko formato) vi kodaver le tiposqo online (inclusivo tutoriale video). AnΘ-o dikhîpen le subiektură vaș o intereso le benefiçărônqo vi potençălo benefiçăro kerel pes i rekomandaçie jekhe unitaro abordară dikhîndoj k-o nevoje vaș i instruiră kadalenqe inklusivo anΘar i perspectiva le asiguraçăqo jekhe uçarimasqo rezionalo. AnΘar le subiektură vaș o intereso kerel pes i rekomandaçie le sistemosqovaș i raportară Mysmis palal o kerdîpen jekh eficientizarăqi kadalaqi.

33. AnΘar o dikhîpen le aktiviteta vaș i komunikaçie kerel pes i rekomandaçie i defininiră le benefiçărenqi vi potençălo benefiçăro sar grupo çînta speçălo k-aj kadalesΘe te aven orientime le aktiviteta le networking/konsolidară le reçelenqi, vaș imotivară vi o barăripen le kompetençe vi le instituçionalo kapaçiteta anΘ-o domenio le komunikaçie publiko vi komunikaçie le speçialo grupurănça. Sine rekomandime, sa kadă vi: a) o barăripen le saitosqo anΘ-o senso le integraçie vaș le informaçie anΘar le Programură operaçionalo vi o barăripen le transparençăqo anΘar i reprezentaçă le rezultatură le impementaçăqe b) o barăripen le funkçionalitetaqo le platformăqo MySMIS anΘ-i komunikaçă le benefiçărônça (interfaça le komuniarăqi direkto/ roboçi le chatosqe⁵).

34. AnΘar o dikhîpen le konsolidarăqo vaș le indikatorurănqiv le rezultatonqe⁶, kerel pes i rekomandaçie le programarăqo jekhe kompanăqe vaș ikomunikară k-o agor le intervalosqo vaș i programară (o berș 2023) k-o nivelo le populaçie anΘ-o generalo, kampană dublime le punktualo akçiune vaș le informară le benefiçăro (aresutne vaj potençialo) dikhîndoj k-o vazdîpen k-aj aști te lel les anΘ-o kadala programură (POEO, POIDS) vaș o barăripen le kapaçitetaqo. Kadava vazdîpen kam trebul te avel dindo anΘ-i konkordançă le: a) kadalenqe nevojença vaș o barăripen (o barăripen le kapaçitetaqo vaș i rezolvară le soçălo k-aj le dikhel len), b) i proçesualitetavaș i implemntară le projekturănqi (sar te xramosaren i aplikaçie, sar te utilizisaren o instrumentaro , sar te operaçionalizisaren le konçeptură etc.) vi le c) i nevoja lenqi profesionalizarăanΘ-o domeniole publiko komunikaçie (sar te keren promovaçie lenqe projekturănqe) vi i komunikară speçălizime (sar te pakivăren le manușen, le çînte grupură te aven implikime aktivo).

35. K-o nivelo le sistemosqo vaș i implementară kerel pes i rekomandaçie o astarîpen jekhe aktivo parteneriato anΘ-e OIR-ură vi i Direkçie vaș i komnikară le Instrumenturănqi strukturalo anΘ-o dikhîpen le keimasqo jekhe khetanesΘe agenda, vareso komplementaro aktiviteta vi vareso khetanesΘe instrumentură vaș i monitorizară vi jekh evaluară le performançe. Akana, çî kerel pes anΘ-o kazo le benefiçărenqo jekh monitorizară vi jekh evaluară le aktivitetaqi vaș i komunikară, tha' numaj jekh avizară vaș i respektară le elementurănqi le lilesqe vaș i identiteta vizualo. AnΘar kadava motivo rekomandisaras i delegară k-aj o OIR le atribuçie dikhîndoj i monitorizară vi evaluară le aktivitetaqi vaș i komunikară le benefiçărônqi vi le atribuçie dikhîndoj i derulaçie le aktivitetonqi vaș o barăripen le benefiçărônqe kompetençe te keren komnikară anΘ-o publikothan vi le grupurănça çînte.

⁵ Jekh eksemplu / detalie kathe : [Ce este un robot de chat | Oracle România](#)

⁶ Notorietată k-o nivelo le populaçie vi o gîn le benefiçăro vi potençălo benefiçăro vazdine